

بنام خدا

تشخیص مرگ و نحوه معاینه ظاهری جسد برای صدور جواز دفن

دکتر جابر قره داغی
متخصص پزشکی قانونی
عضو هیأت علمی سازمان پزشکی قانونی کشور

کی مجاز به صدور جواز دفن و برای چه فوت شدگانی هستیم؟

- ▶ فوت شدگانی که مرگ آنها طبیعی باشد
  - ▶ مرگ طبیعی چیست؟
- مرگی که منحصرا ناشی از یک عامل درونی باشد و کسی در وقوع مرگ بصورت مستقیم و یا غیر مستقیم دخالتی نداشته باشد و یا در مظان دخالت نباشد

شرایط صدور جواز دفن:

- ۱- علت فوت معلوم باشد
- ۲- مرگ طبیعی باشد
- ۳- در خصوص وقوع مرگ شکایتی
مطرح نباشد

برای تشخیص علت فوت،
طبیعی بودن مرگ و عدم
وجود شکایت معاینه خوب و
دقیق جنازه از ارکان ضروری
صدور جواز دفن می باشد

مراحل معاینه جسد:

۱- اطمینان از وقوع مرگ قطعی

شخص پزشک صادر کننده جواز دفن باید جسد را مورد معاینه قرار دهد و از وقوع مرگ قطعی، اطمینان حاصل نماید

اهمیت تشخیص وقوع مرگ قطعی

و اهمیت تاریخی و اجتماعی آن

۲- احراز هویت فرد فوت شده

بعد از اطمینان از وقوع مرگ قطعی
و قبل از اقدام به معاينه ظاهري
جسد، ضرورت تام دارد از هویت
جسد اطمینان حاصل کنیم

۳- ارزیابی ظاهری و معاینه پوشش جسد
به قد و وزن، به لاغری چاقی، آراستگی ظاهری،
نشانه های وجود بیماری قبل از فوت، احتمال
اعتیاد به مواد مخدر، بهداشت ظاهری و ..

پوشش جسد شامل چه مواردی است آیا لباس راحتی داخل
منزل به تن دارد یا لباس رسمی مخصوص خارج منزل، آیا
لباس کار به تن دارد و .....
آیا در لباس وی به هم ریختگی، پارگی، لکه های خون و یا هر
لکه غیر عادی وجود دارد یا نه؟

۴- معاینه ظاهری جسد

ضرورت دارد بعد از بررسی پوشش
جسد، لباس های وی را به طور کامل
از تن خارج نموده و اقدام به معاینه
ظاهری وی نمائیم

2000.3.13

2000.3.13

موارد مورد توجه در معاينه ظاهری جسد

- الف: پدیده های نعشی ►
- ب: معاينه سر و صورت ►
- ج: معاينه گردن ►
- د: معاينه قسه سینه ►
- ه: معاينه شکم ►
- و: معاينه پشت بدن ►
- ز: معاينه ناحيه تناسلی و مقعد ►
- ح: معاينه اندامهای فوقانی و تحتانی ►

موارد مورد توجه در معاينه ظاهری جسد

الف: پدیده های نعشی ►

توجه به وجود یا عدم وجود پدیده های نعشی، سرد شدن بدن، کبودی نعشی، جمود نعشی و فساد نعشی و **اطمینان از گذشت ساعاتی از زمان وقوع مرگ**

- ▶ ب: معاينه سر و صورت
- ▶ ج: معاينه گردن
- ▶ د: معاينه قسه سينه
- ▶ ه: معاينه شکم
- ▶ و: معاينه پشت بدن
- ▶ ز: معاينه ناحيه تناسلی و مقعد
- ▶ ح: معاينه اندامهای فوقانی و تحتانی

فوت

صدور گواهی فوت

تصویر گواهی فوت

صدر گواهی فوت

موارد مورد توجه در معاينه ظاهری جسد

الف: پدیده های نعشی

▶ ب: معاينه سر و صورت

بررسی از نظر وجود هرگونه آثار ضرب و جرح، وجود پارگی و یا کبودی در داخل دهان و لب ها، وجود جسم خارجی در داخل دهان، کبودی، وجود خونریزی های ریز و درشت در اطراف چشم‌ها، گوشها، در زیر ملتحمه، لمس هرگونه شگستگی استخوانی، اطمینان از عدم وجود هرگونه تورم، پارگی یا سوراخ شدگی کوچک در لابلای موها و ...

ج: معاينه گردن

د: معاينه قسه سینه

ه: معاينه شکم

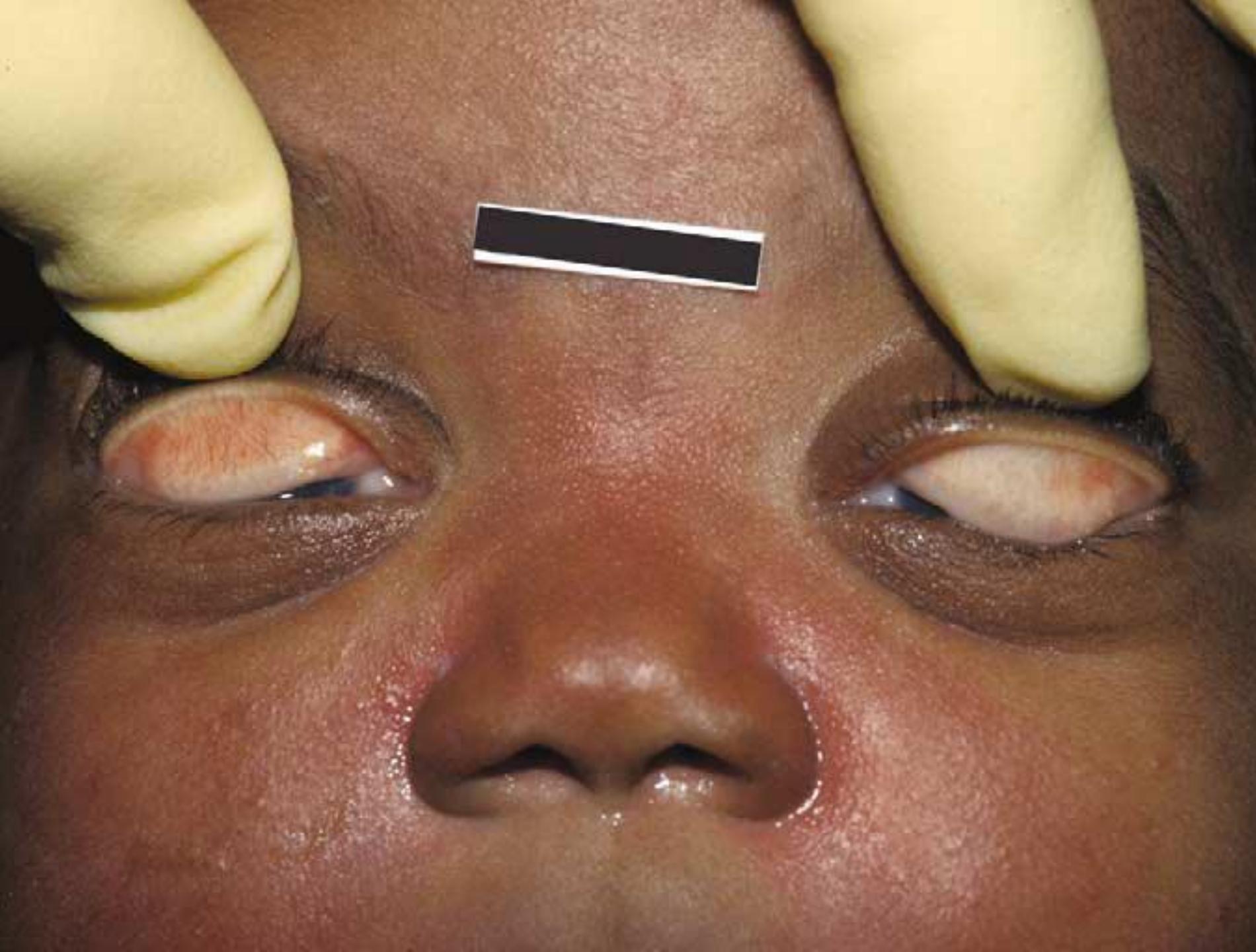
و: معاينه پشت بدن

ز: معاينه ناحيه تناسلی و مقعد

ح: معاينه اندامهای فوقانی و تحتانی

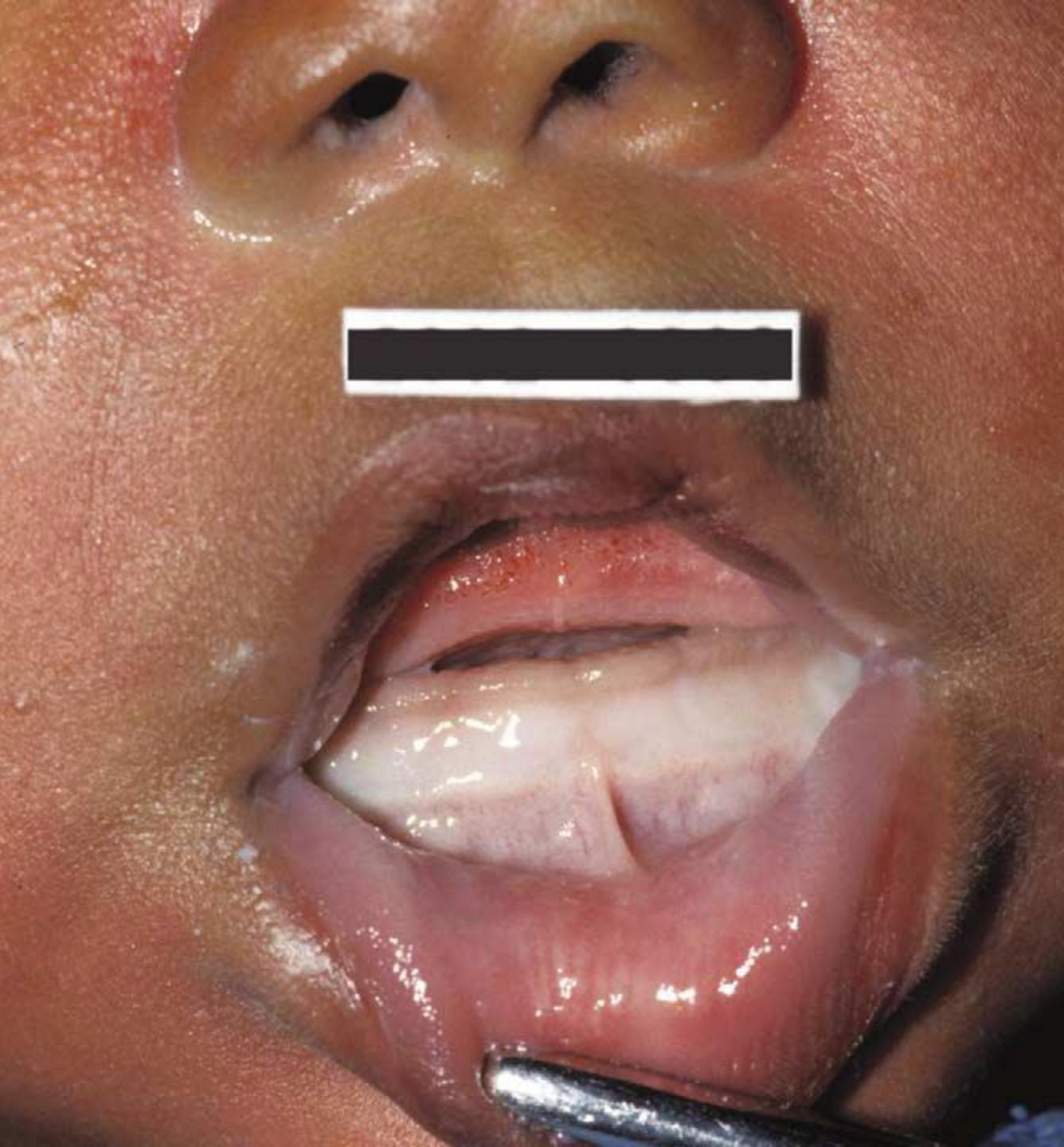
تصویر گواهی فوت

تصویر گواهی فوت

س ارتقای نظام ثبت مرگ و صدور گواهی فوت

س ارتقای نظام ثبت مرگ و صدور گواهی فوت

و صدور گواهی فوت

تصویر گواهی فوت

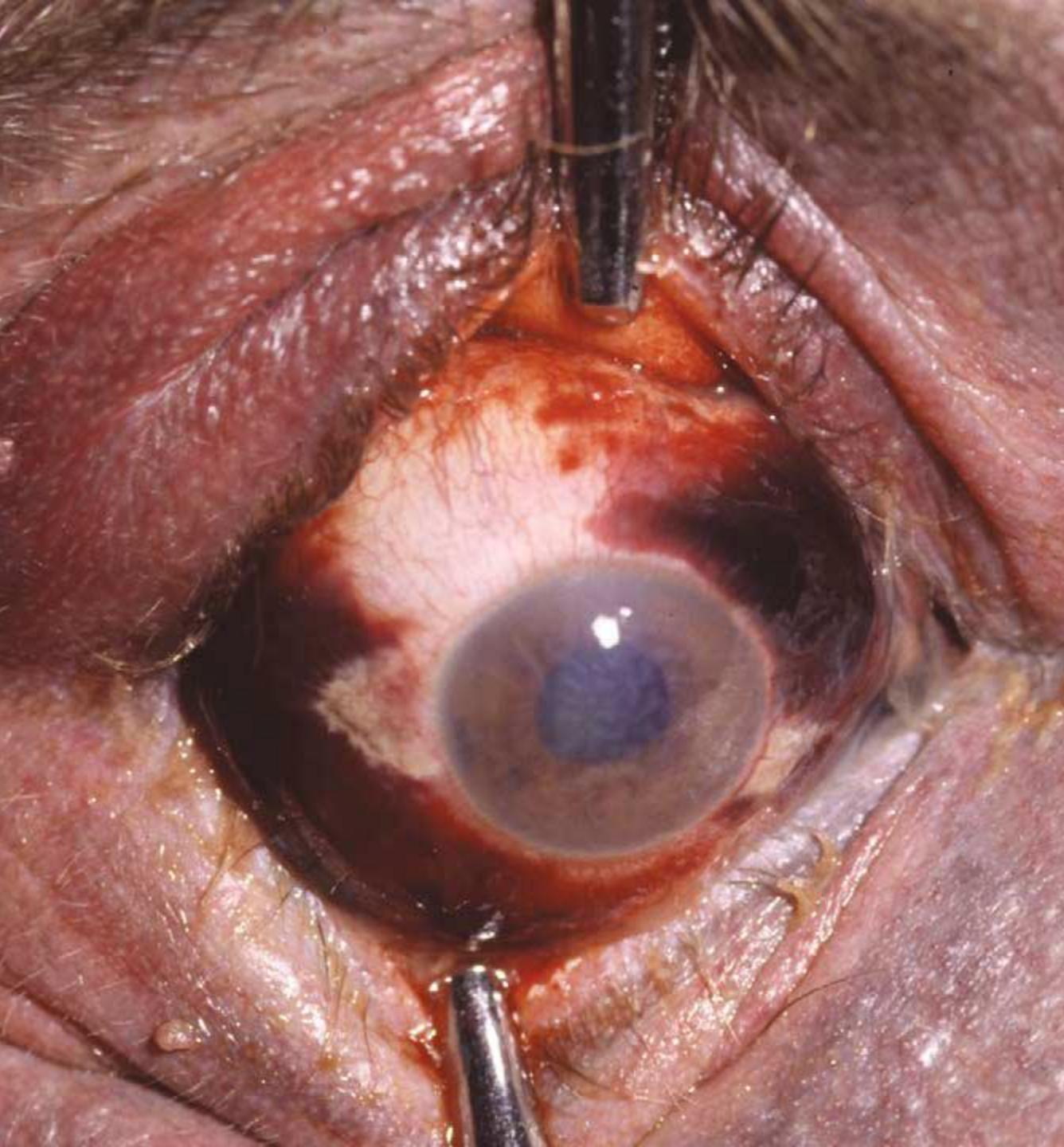
تصویر گواهی فوت

س ارتقای نظام ثبت مرگ و صدور گواهی فوت

گ و صدور گواهی فوت

س ارتقای نظام ثبت مرگ و صدور گواهی فوت

دبور گواهی فوت

دور گواهی فوت

تصویر گواهی فوت

و صدور گواهی فوت

صدور گواهی فوت

صدر گواهی فوت

دور گواهی فوت

مدرس ارتقای نظام ثبت مرگ و صدور گواهی فوت

صدور گواهی فوت

موارد مورد توجه در معاينه ظاهری جسد

- ▶ الف: پدیده های نعشی
- ▶ ب: معاينه سر و صورت

ج: معاينه گردن

بررسی وجود هرگونه کبودی و خونریزی در گردن، وجود شیار در گردن، وجود خراشیدگی، آثار ناشی از فشار انگشت، فشار ناخن، وجود کریپتاسیون در لمس حنجره و استخوان لامی، دامنه حرکتی بیش از اندازه در گردن و لمس شکستگی یا کریپتاسیون در مهره ها و .....

- ▶ د: معاينه قسه سینه
- ▶ ه: معاينه شکم
- ▶ و: معاينه پشت بدن
- ▶ ز: معاينه ناحيه تناسلی و مقعد
- ▶ ح: معاينه اندامهای فوقانی و تحتانی

بی فوت

تصویر گواهی فوت

ور گواهی فوت

صدور گواهی فوت

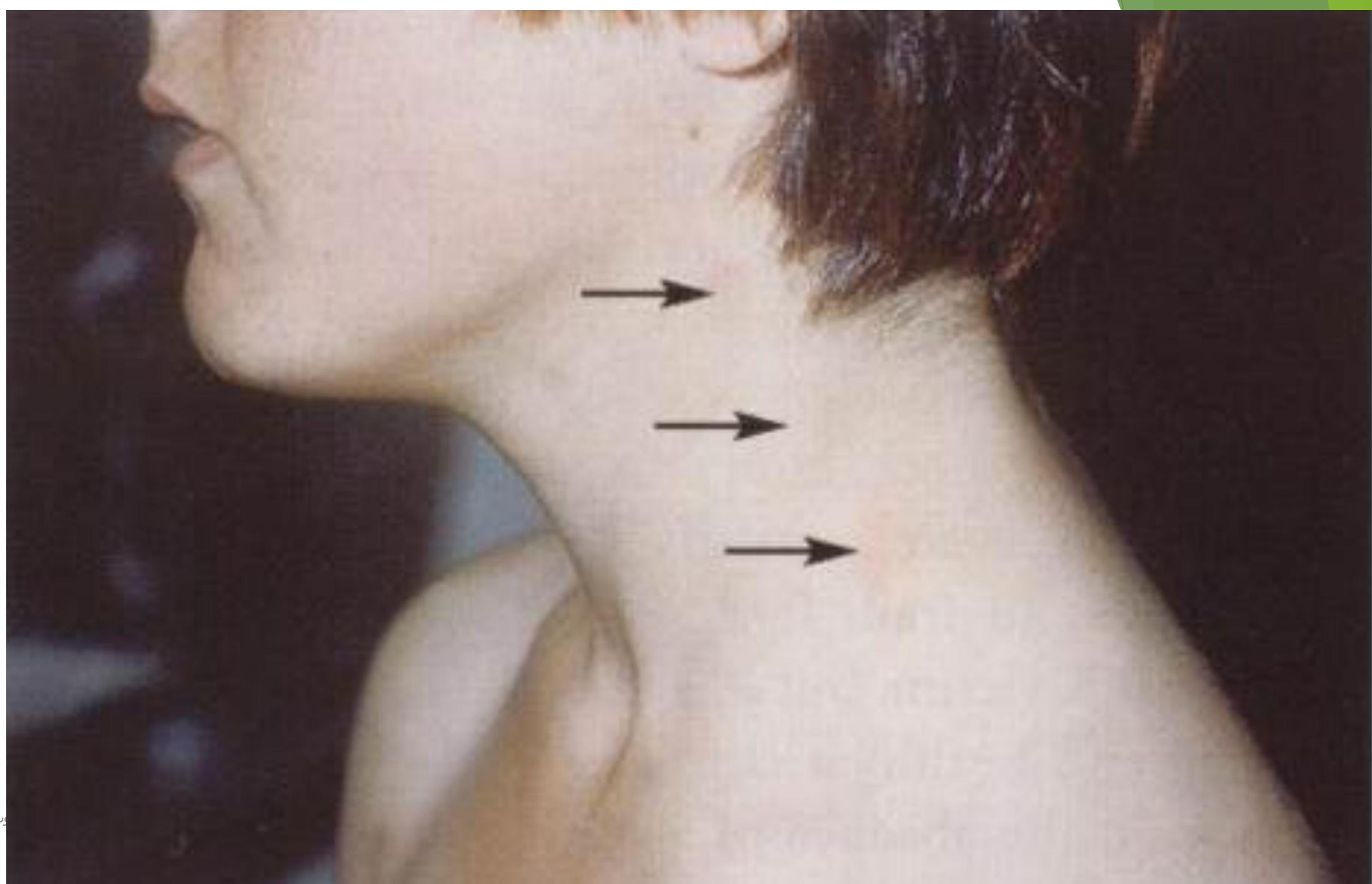
صدور گواهی فوت

صدور گواهی فوت

فوت

موارد مورد توجه در معاينه ظاهری جسد

- ▶ الف: پدیده های نعشی
- ▶ ب: معاينه سر و صورت
- ▶ ج: معاينه گردن

▶ د: معاينه قسه سينه

بررسی وجود آثار احیاء قلبی ریوی، بررسی وجود هر گونه آثار ضرب و جرح، لمس شکستگی استخوانی در جناغ و دندنه ها، آثار تعییه لوله قفسه سینه و ....

- ▶ ۵: معاينه شکم
- ▶ ۶: معاينه پشت بدن
- ▶ ۷: معاينه ناحيه تناسلی و مقعد
- ▶ ۸: معاينه اندامهای فوکانی و تحتانی

فوت

دور گواهی فوت

موارد مورد توجه در معاينه ظاهری جسد

- الف: پدیده های نعشی ►
- ب: معاينه سر و صورت ►
- ج: معاينه گردن ►
- د: معاينه قسه سينه ►
- ه: معاينه شکم ►

بررسی وجود آثار کبودی و جراحت در شکم، استاع
غیر معمول شکم، وجود آثار اقدام جراحی اخیر، وجود
جوشگاه ناشی از جراحات قبلی و یا اقدامات جراحی، و.....

- و: معاينه پشت بدن ►
- ز: معاينه ناحيه تناسلی و مقعد ►
- ح: معاينه اندامهای فوکانی و تحتانی ►

بدور گواهی فوت

موارد مورد توجه در معاينه ظاهری جسد

- الف: پدیده های نعشی ►
- ب: معاينه سر و صورت ►
- ج: معاينه گردن ►
- د: معاينه قسه سينه ►
- ه: معاينه شکم ►

► و: معاينه پشت بدن

بررسی پشت بدن از ضروریات معاينه جسد می باشد که معمولاً مورد غفلت قرار میگیرد بررسی پشت جسد از نظر وجود هر گونه آثار ضرب و حرج ، وجود زخم بستر و ....

- ز: معاينه ناحيه تناسلی و مقعد ►
- ح: معاينه اندامهای فوقانی و تحتانی ►

واهی فوت

2000. 3. 13

دبور گواهی فوت

دوره تربیت مدرس ارتقای نظام ثبت مرگ و صدور گواهی فوت

دور گواهی فوت

موارد مورد توجه در معاينه ظاهری جسد

- الف: پدیده های نعشی ►
- ب: معاينه سر و صورت ►
- ج: معاينه گردن ►
- د: معاينه قسه سينه ►
- ه: معاينه شکم ►
- و: معاينه پشت بدن ►
- ز: معاينه ناحيه تناسلی و مقعد ►**

بررسی این ناحیه تقریباً در قریب به اتفاق اجساد ضرورت دارد و در کودکان، افراد کم سن و زنان ضرورت بیشتری دارد. ناحیه تناسلی و مقعد لازم است از نظر وجود هرگونه آثار کبودی، خونمردگی، پارگی، بریدگی، خونریزی از مقعد و دستگاه تناسلی بررسی شود. در زنان باید بررسی وضعیت پرده بکارت از نظر اینکه آیا دخترانه و یا زنانه است و یا اینکه آثاری از دخول اخیر وجود دارد یا نه، صورت گیرد

- ح: معاينه اندامهای فوقانی و تحتانی ►**

موارد مورد توجه در معاينه ظاهری جسد

- الف: پدیده های نعشی ►
- ب: معاينه سر و صورت ►
- ج: معاينه گردن ►
- د: معاينه قسه سینه ►
- ه: معاينه شکم ►
- و: معاينه پشت بدن ►
- ز: معاينه ناحيه تناسلی و مقعد ►

موارد مورد توجه در معاينه ظاهری جسد

- الف: پدیده های نعشی
- ب: معاينه سر و صورت
- ج: معاينه گردن
- د: معاينه قسه سينه
- ه: معاينه شکم
- و: معاينه پشت بدن
- ز: معاينه ناحيه تناسلی و مقعد
- ح: **معاينه اندامهاي فوقاني و تحتاني**

اندامها باید از نظر وجود آثار ضرب و جرح نظیر کبودی، پارگی،
بریدگی، شکستگی، برق گرفتگی، آثار تزریق و ..... بررسی
گردد

صدور گواهی فوت

تصویر گواهی فوت

دبور گواهی فوت

دور گواهی فوت

تصویر گواهی فوت

صدر گواهی فوت

تصویر گواهی فوت

تصویر گواهی فوت

تصویر گواهی فوت

ظالم ثبت مرگ و صدور گواهی فوت

دور گواهی فوت

نظام ثبت مرگ و صدور گواهی فوت

دور گواهی فوت

گواهی فوت

س ارتقای نظام ثبت مرگ و صدور گواهی فوت

دور گواهی فوت

2004/ 5/12 8:50am

دبور گواهی فوت

صدر گواهی فوت

د دور گواهی فوت

دور گواهی فوت

تصویر گواهی فوت

تصویر گواهی فوت